

การศึกษาทักษะความเป็นพลเมืองดี โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบโครงงานเป็นฐานร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์ รายวิชา ส 13101 สังคมศึกษา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนชุมชนบ้านห้วยยายจิว

The Study of Citizenship Skills Using Project-based Learning with Online Social Media in s13101 Social Studies of Grade 3 at Chumchonbanhaiyyaijiw School

นพรัตน์ มั่งเมือง¹ และอังคณา ตุงคะสมิต²

Nopparat Mangmuang¹ and Angkana Tungkasamit²

สาขาหลักสูตรและการสอน กลุ่มวิชาเฉพาะการสอนสังคมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น^{1, 2}

Corresponding author, E-mail: aoy_nopparat@kkumail.com¹, tangka@kku.ac.th²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาทักษะความเป็นพลเมืองดี รายวิชา ส 13101 สังคมศึกษา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนชุมชนบ้านห้วยยายจิว โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบโครงงานเป็นฐานร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์ ให้นักเรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ 70 ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 ขึ้นไป 2) ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รายวิชา ส 13101 สังคมศึกษา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนชุมชนบ้านห้วยยายจิว โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบโครงงานเป็นฐานร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์ ให้นักเรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ 70 ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 ขึ้นไป 3) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานเป็นฐานร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์ กลุ่มเป้าหมายในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 21 คน การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบกลุ่มทดลองกลุ่มเดียว (One-Shot Case Study) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้โครงงานเป็นฐานร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์ จำนวน 5 แผนการจัดการเรียนรู้ 2) แบบทดสอบวัดทักษะความเป็นพลเมืองดี 3) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 4) แบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าร้อยละ

ผลการวิจัยพบว่า 1) ทักษะความเป็นพลเมืองดี รายวิชา ส 13101 สังคมศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบโครงงานเป็นฐานร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์ มีนักเรียนผ่านเกณฑ์ จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 80.95 และมีคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 14.05 คิดเป็นร้อยละ 70.25 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รายวิชา ส 13101 สังคมศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบโครงงานเป็นฐานร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์ มีนักเรียนผ่านเกณฑ์ จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 76.19 และมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 21.19 คิดเป็นร้อยละ 70.63 3) ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงานเป็นฐานร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์ โดยภาพรวม พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.46$, S.D. = 0.65)

คำสำคัญ: ทักษะความเป็นพลเมืองดี, จัดการเรียนรู้แบบโครงงานเป็นฐาน, สื่อสังคมออนไลน์

ABSTRACT

The objectives of this research were to 1) study good citizenship skills in the subject of Sor 13101 Social Studies of Prathomsuksa 3 students at Ban Huaiyaijiew Community School. by using project-based learning management in conjunction with social media Not less than 70% of students must pass the criteria of 70% or more. 2) to study the learning achievement of Sor 13101 Social Studies of Prathomsuksa 3 students at Ban Huaiyaijiew Community School. by using project-based learning management in conjunction with social media Not less than 70% of students must pass the criteria of 70% or more. 3) To study the satisfaction of grade 3 students towards project-based learning and social media management. The target group of this research were 21 students in grade 3 studying in the second semester of the academic year 2021. This research was a One-Shot Case Study. research, including 1) Project-based learning management plans with social media, 5 learning management plans 2) Good Citizenship Skills Test 3) Achievement Test 4) Student Satisfaction Test Data were analyzed using statistics, mean, standard deviation and percentage.

The results showed that 1) Good Citizenship Skills, Sor 13101, Social Studies, Grade 3, using project-based learning management in conjunction with social media. There were 17 students who passed the criteria, representing 80.95%, and their average score was 14.05, representing 70.25 percent. 2) The learning achievement of Sor 13101 Social Studies Grade 3 by using project-based learning management together with social media. There were 16 students who passed the criteria, representing 76.19%, and the average score was 21.19 or 70.63%. 3) The satisfaction of grade 3 students towards the project-based learning activities together with social media. Overall, it was found that the students were satisfied with the learning activities. At a high level ($\bar{x} = 4.46$, S.D. = 0.65)

Keywords: Citizenship Skills, Project Based Learning, Social Media

บทนำ

ในปัจจุบันเป็นยุคที่ประเทศมีความเจริญก้าวหน้าและเปลี่ยนแปลงอย่างมากไม่ว่าจะเป็นในด้านเศรษฐกิจ สังคม การศึกษาและการเมืองที่เกิดขึ้นนั้น โดยปัจจัยสำคัญที่เป็นตัวผลักดันความเจริญก้าวหน้าก็คือพลเมืองของประเทศ หากประเทศใดมีพลเมืองที่มีความรู้ ความสามารถ มีความเป็นพลเมืองดีประเทศนั้นย่อมมีศักยภาพที่จะแข่งขันกับประเทศอื่นได้อย่างเท่าเทียม ในทิศทางตรงกันข้ามหากพลเมืองยังไม่ได้รับการพัฒนาเท่าที่ควรประเทศนั้นก็จะไม่สามารถปรับตัวสู่การแข่งขันได้ ซึ่งโดยพื้นฐานการพัฒนาประเทศเริ่มต้นเพื่อสร้างความเป็นพลเมืองนั้นย่อมขึ้นอยู่กับการจัดการศึกษาในการสร้างพลเมืองให้เกิดขึ้นในรูปแบบที่ต้องการ เช่นเดียวกับสังคมไทยที่ต้องการพลเมืองที่มีคุณภาพ เป็นกำลังสำคัญต่อการพัฒนาประเทศชาติให้เจริญก้าวหน้า และมีความมั่นคง การเป็นพลเมืองที่ดีนั้นย่อมต้องประพฤติปฏิบัติตามหลักขนบธรรมเนียมประเพณีของสังคม มีคุณธรรมจริยธรรมเป็นแนวทางปฏิบัติในการดำเนินชีวิต เพื่อการพัฒนาสังคมให้เกิดความยั่งยืน (เวชพล อ่อนละมัย, 2556) รวมถึงความรู้ที่เกี่ยวกับเรื่องของการเป็นพลเมืองดี ทำให้คนในสังคมเกิดการมีส่วนร่วมของการเป็นพลเมืองที่มีประสิทธิภาพ บทบาทของโรงเรียนที่เป็นลักษณะหนึ่งที่มีความสำคัญ และสังคมให้ความคาดหวังว่าสามารถบูรณาการเรียนรู้ เพื่อสร้างความเป็นพลเมืองดี ตลอดจนปลูกฝังความเป็นพลเมืองดีให้กับนักเรียน โดยมีกระบวนการเริ่มต้นด้วยการกำหนดการศึกษาเพื่อความเป็นพลเมืองดีไว้ในหลักสูตรอย่างชัดเจน และจัดการเรียนการสอน โดยการใช้กิจกรรมที่ให้นักเรียนปฏิบัติจริงร่วมกับชุมชนในด้านต่าง ๆ นักเรียนเกิดพัฒนาการทั้งด้าน สติปัญญา อารมณ์ความรู้สึก ร่างกาย และจิตใจสามารถอยู่ร่วมในสังคมได้อย่างมีความสุขอย่างต่อเนื่อง (กรมวิชาการ, 2544)

จากการสังเกตพฤติกรรมนักเรียนและสัมภาษณ์ครูผู้สอน รายวิชาสังคมศึกษา ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนชุมชนบ้านห้วยยายจิว ปีการศึกษา 2563 ที่ผ่านมา พบว่านักเรียนยังขาดความเป็นพลเมืองดี ซึ่งประกอบไปด้วย ความมีวินัยใฝ่เรียนรู้ ยึดมั่นตามหลักประชาธิปไตยอีกทั้งคุณลักษณะอันพึงประสงค์

และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชาสังคมศึกษา ปีการศึกษา 2563 ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รายวิชาสังคมศึกษา ต่ำกว่าเกณฑ์ตามค่าเป้าหมายสถานศึกษา ให้ผู้เรียนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 (กลุ่มงานฝ่ายวิชาการโรงเรียนชุมชนบ้านห้วยยายจิว, 2563) เพื่อให้การสอนรายวิชาสังคมศึกษา ให้บรรลุเป้าหมายและสอดคล้องต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต เศรษฐกิจและสังคมในแต่ละท้องถิ่น ตลอดจนมีความสอดคล้องกับทักษะความเป็นพลเมืองดี จึงจำเป็นต้องหาวิธีที่ครูผู้สอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม จะต้องมีความเข้าใจ เนื้อหารายวิชาและบูรณาการจัดการเรียนให้เหมาะสมกับผู้เรียน นำไปเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เกิดทักษะความเป็นพลเมืองดีของเด็กไทยในปัจจุบันนี้ได้ การจัดการเรียนการสอนในรายวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เพื่อสร้างความเป็นพลเมือง จึงไม่ใช่การสอนด้วยการบรรยาย แต่ผู้สอนต้องพัฒนาการสอนในรูปของกิจกรรม และการลงมือปฏิบัติหรือการเรียนการสอนผ่านกระบวนการวิเคราะห์ปฏิบัติเพื่อให้ผู้เรียนเห็นความเชื่อมโยงที่การเรียนรู้จากประสบการณ์จริงในวิถีชีวิตทั้งในห้องเรียน และนอกห้องเรียน ดังที่คณะอนุกรรมการ กนป. ด้านพัฒนาการศึกษาเพื่อสร้างความเป็นพลเมืองดี (2554) ได้ให้หลักการสำคัญของการศึกษา เพื่อสร้างความเป็นพลเมืองว่า ครูผู้สอนต้องพัฒนาการสอนในรูป “กิจกรรม” และ “การลงมือปฏิบัติ” หรือการเรียนการสอนผ่านโครงงานเพื่อให้ผู้เรียนได้ กระบวนการคิด วิเคราะห์ ฝึกปฏิบัติ ขึ้นมาเพื่อให้ผู้เรียนได้เห็นความเชื่อมโยงที่มีนัยสำคัญมากคือ เราทุกคนต่างเป็นส่วนหนึ่งของปัญหาและการคลี่คลายแก้ไขปัญหาลำหรับกระบวนการเรียนรู้ดังกล่าวครูผู้สอนจะเป็น “วิทยากรกระบวนการ” ที่มีหน้าที่เชื่อมโยงการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความรู้ความเข้าใจในความเป็นพลเมืองดี การสอนแบบโครงงานเป็นฐาน จึงเป็นวิธีการสอนวิธีหนึ่งที่ช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถคิดเป็น ทำเป็นรู้จักการแก้ปัญหาด้วยการปฏิบัติ โดยใช้วิธีการเรียนรู้ทางปัญญา (intellectual strategy) ซึ่งผู้เรียนสามารถเรียนรู้โดยการผสมผสานการวิจัยและการสร้างสรรค์โครงงานโดยรวบรวมทักษะใหม่ ๆ เป็นการจัดการสอนที่เน้นผู้เรียน

เป็นศูนย์กลาง โดยผู้เรียนมีส่วนร่วมในโครงการที่ผู้เรียนได้คิดขึ้นมา รวมถึงได้ลงมือปฏิบัติจริงอันเป็นการเชื่อมโยงระหว่างห้องเรียนกับสิ่งแวดล้อมภายนอก ดุษฎี โยเหลา และคณะ (2557) กล่าวว่า โครงการ หมายถึง การจัดการเรียนรู้ที่มีครูเป็นผู้กระตุ้นเพื่อสร้างความสนใจที่เกิดจากตัวนักเรียนมาใช้ในการทำกิจกรรม ค้นคว้าหาความรู้ด้วยตัวนักเรียนเอง นำไปสู่การเพิ่มความรู้ที่ได้จากการลงมือปฏิบัติ การฟังและการสังเกตจากผู้เชี่ยวชาญ โดยนักเรียนมีการเรียนรู้ผ่านกระบวนการทำงานเป็นกลุ่ม ที่จะนำมากลุ่มการสรุปความรู้ใหม่ มีการเขียนกระบวนการจัดทำโครงการ และได้ผลการจัดกิจกรรมเป็นผลงานแบบรูปธรรม กนก จันทร์ทอง (2560) สรุปว่าการเรียนรู้แบบโครงการเป็นการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ โดยใช้กระบวนการวิธีการที่ศึกษาอย่างมีระบบเป็นขั้นตอนในการวางแผนในการศึกษาอย่างละเอียดปฏิบัติงานตามแผนที่ได้ว่าไว้จนได้ข้อสรุป ซึ่งการฝึกปฏิบัติที่สำคัญเหล่านี้ล้วนเป็นส่วนหนึ่งที่ใช้ในการพัฒนาทักษะความเป็นพลเมืองดีได้ทั้งสิ้น ซึ่งกระบวนการจัดการเรียนโดยใช้โครงการเป็นฐานที่นำมาใช้ในการวิจัยครั้งนี้ 6 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นกระตุ้นความสนใจ ขั้นกำหนดปัญหา ขั้นวางแผน ขั้นลงมือปฏิบัติ ขั้นสรุปและนำเสนอ และขั้นประเมินผล (อังคณา ตุงคะสมิต, 2559) นอกจากนี้ยังมีผลงานการวิจัยโดยใช้โครงการเป็นฐาน ทำให้เกิดผล ดังเช่นงานวิจัย เรื่องการเรียนรู้อยู่โดยใช้โครงการเพื่อพัฒนาผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 (อัญชลี ทองเอม, 2561) และงานวิจัยเรื่อง การจัดการเรียนรู้แบบโครงการโดยใช้กิจกรรมบริการสังคมเพื่อสร้างความเป็นพลเมืองในวิถีประชาธิปไตย (ภาสุดา ภาคาผล และมนงค์ อังควาณิช, 2560)

ในปัจจุบันมีการนำเทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการจัดการเรียนการสอนอย่างหลากหลาย โดยเฉพาะสื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) ซึ่งผู้ใช้สามารถสร้างเนื้อหาและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกันได้ ซึ่งนับวันจะมีบทบาทมากขึ้นในการจัดเรียนการสอน โดยเฉพาะการเรียนแบบโครงการที่นักเรียนต้องเรียนรู้ร่วมกัน ทำงานร่วมกันได้จากทุกที่ทุกเวลา สร้างความรู้และผลงานด้วยตนเอง รวมทั้งเผยแพร่ผลงาน

สู่สาธารณะ ทำให้สื่อสังคมออนไลน์เป็นเครื่องมือที่สามารถอำนวยความสะดวกในการเรียนแบบโครงการได้เป็นอย่างดี และในยุคที่เทคโนโลยีสามารถเชื่อมโยงเครือข่ายทั่วโลกเข้าไว้ด้วยกันถือเป็นประโยชน์อย่างยิ่งสำหรับในวงการศึกษาของไทย เพราะครูสามารถนำเทคโนโลยีมาใช้ในการพัฒนานักเรียนให้ก้าวทันโลกในยุคที่ข้อมูลมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา การใช้สื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) ในการเรียนการสอน จึงเป็นเรื่องสำคัญที่ครูสามารถนำมาประยุกต์ใช้เป็นเทคนิคที่จะช่วยกระตุ้นความสนใจของนักเรียน และเสริมสร้างประสิทธิผลและประสิทธิภาพทางการเรียนอีกทางหนึ่งด้วย (กอบวิทย์ พิริยะวัฒน์, 2554; อ้างถึงใน วณิชชา แม่นยำ และทิพรัตน์ สิทธิวงศ์, 2557)

ด้วยเหตุผลสำคัญดังกล่าว ผู้วิจัยจึงเห็นความสำคัญของการที่จะพัฒนาทักษะความเป็นพลเมืองดี โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบโครงการเป็นฐานร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์ เพื่อนำมาใช้ในการจัดเรียนการสอน พัฒนานักเรียนให้เกิดทักษะความเป็นพลเมืองดี และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชา ส 13101 ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนชุมชนบ้านห้วยยายจิวให้สูงขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาทักษะความเป็นพลเมืองดี รายวิชา ส 13101 สังคมศึกษา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนชุมชนบ้านห้วยยายจิว โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบโครงการเป็นฐานร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์ ให้นักเรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ 70 ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 ขึ้นไป
2. เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รายวิชา ส 13101 สังคมศึกษา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนชุมชนบ้านห้วยยายจิว โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบโครงการเป็นฐานร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์ ให้นักเรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ 70 ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 ขึ้นไป
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบโครงการเป็นฐานร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์

ขอบเขตการวิจัย

1. กลุ่มเป้าหมาย

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนชุมชนบ้านห้วยยายจิว อำเภอสทิงพระ จังหวัดสงขลา ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 21 คน

2. ตัวแปรในการวิจัย

2.1 ตัวแปรต้น คือ การจัดการเรียนรู้แบบโครงงานเป็นฐานร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์

2.2 ตัวแปรตาม คือ ทักษะความเป็นพลเมืองดี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานเป็นฐานร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์

3. เนื้อหาในการวิจัย

เนื้อหาในหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนชุมชนบ้านห้วยยายจิว ตามหลักสูตรแกนกลางพุทธศักราช 2551 (ปรับปรุง 2560) กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รายวิชา ส 13101 สังคมศึกษา หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง พลเมืองดีของชาติ จำนวน 5 แผนการจัดการเรียนรู้ 14 ชั่วโมง

4. ระยะเวลาในการวิจัย

ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ เป็นการวิจัยรูปแบบกลุ่มทดลอง กลุ่มเดียว (One-Shot Case Study) เพื่อศึกษาทักษะความเป็นพลเมืองดี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ โดยผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนชุมชนบ้านห้วยยายจิว ตำบลห้วยยายจิว อำเภอสทิงพระ จังหวัดสงขลา ที่กำลังศึกษาอยู่ใน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 21 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

เครื่องมือการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย แบ่งออกเป็น 4 ประเภท ดังนี้

1. แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบโครงงานเป็นฐานร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง พลเมืองดีของชาติ จำนวน 5 แผนการจัดการเรียนรู้ เวลา 14 ชั่วโมง จากการประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ ค่าความเหมาะสม 4.39 ซึ่งมีคุณภาพในระดับเหมาะสมมาก

2. แบบทดสอบวัดทักษะความเป็นพลเมืองดี กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง พลเมืองดีของชาติ เป็นแบบทดสอบแบบปรนัยในเชิงสถานการณ์ ชนิดเลือกตอบ 3 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านมีจิตสำนึกในความเป็นไทย 2) ด้านความรับผิดชอบตนเอง 3) ด้านความมุ่งมั่นใฝ่หาความรู้ 4) ด้านวิถีชีวิตประชาธิปไตย มีค่าความยากง่าย (p) ระหว่าง 0.51-0.76 และค่าอำนาจจำแนก (r) ระหว่าง 0.26-0.71 ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับ เท่ากับ 0.77

3. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง พลเมืองดีของชาติ เป็นแบบทดสอบแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 3 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ มีค่าความยากง่าย (p) ระหว่าง 0.52-0.76 และค่าอำนาจจำแนก (r) ระหว่าง 0.21-0.74 ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับ เท่ากับ 0.87

4. แบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานเป็นฐานร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์ แบบมาตราส่วนประมาณ 5 ระดับ จำนวน 16 ข้อ ประกอบด้วย 1) ด้านเนื้อหา 2) ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน 3) ด้านสื่อการสอน/แหล่งเรียนรู้ 4) ด้านการวัดและประเมินผล มีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.67-1.00

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนชุมชนบ้านห้วยยายจิว ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 21 คน โดยมีการเก็บข้อมูล ดังนี้

1. ติดต่อประสานงานและขออนุญาตผู้อำนวยการโรงเรียนชุมชนบ้านห้วยยายจิว ที่ผู้วิจัยใช้ในการเก็บข้อมูล
2. ประเมินเทคนิคการวิจัยให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงงานเป็นฐานร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์ รายวิชา ส 13101 สังคมศึกษา
3. ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยใช้เวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล จำนวน 5 แผนการจัดการเรียนรู้ เวลา 14 ชั่วโมง
4. เมื่อจัดการเรียนรู้ครบทุกแผนแล้ว ผู้วิจัยได้ดำเนินการให้นักเรียนทำแบบทดสอบวัดทักษะความเป็นพลเมืองดี แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและแบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โครงงานเป็นฐานร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์ หลังจากนั้นผู้วิจัยตรวจสอบแบบทดสอบให้คะแนนแล้วนำไปวิเคราะห์ผลและแปลผลข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. ข้อมูลเชิงปริมาณ ใช้สถิติพื้นฐาน คือ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และร้อยละ จากแบบทดสอบวัดทักษะความเป็นพลเมืองดี แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังเรียนของนักเรียน หลังจากนั้นนำมาเปรียบเทียบเกณฑ์ที่ตั้งไว้ โดยให้นักเรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ 70 ต้องผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 ของคะแนนเต็ม

2. ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงงานเป็นฐานร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์ โดยหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้โปรแกรมคำนวณสำเร็จรูป หลังจากนั้นนำมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึง พึงพอใจระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายถึง พึงพอใจระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึง พึงพอใจระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง พึงพอใจระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.01-1.50 หมายถึง พึงพอใจระดับน้อยที่สุด

ผลการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาทักษะความเป็นพลเมืองดี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดการเรียนรู้ รายวิชา ส 13101 สังคมศึกษา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนชุมชนบ้านห้วยยายจิว โดยดำเนินการวิจัยรูปแบบกลุ่มทดลองกลุ่มเดียว (One-Shot Case Study) และผู้วิจัยนำเสนอผลการวิจัย ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 1 ผลการศึกษาทักษะความเป็นพลเมืองดี

จำนวนนักเรียน (คน)	คะแนนเต็ม	คะแนน		นักเรียนที่ผ่านเกณฑ์	
		คะแนนเฉลี่ย	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
21	20	14.05	70.25	17	80.95

จากตารางที่ 1 พบว่า ผลแบบวัดทักษะความเป็นพลเมืองดี มีจำนวนนักเรียนทั้งหมด 21 คน นักเรียนผ่านเกณฑ์ จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 80.95 คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 14.05 คิดเป็นร้อยละ 70.25 ซึ่งผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้คือ นักเรียนร้อยละ 70 ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 ขึ้นไป ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด

ตารางที่ 2 ผลการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รายวิชา ส 13101 สังคมศึกษา

นักเรียนทั้งหมด (คน)	คะแนนเต็ม	คะแนน		นักเรียนที่ผ่านเกณฑ์	
		คะแนนเฉลี่ย	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
21	30	21.19	70.63	16	76.19

จากตารางที่ 2 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชา ส 13101 สังคมศึกษา มีจำนวนนักเรียนทั้งหมด 21 คน นักเรียนผ่านเกณฑ์ จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 76.19 คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 21.19 คิดเป็นร้อยละ 70.63 ซึ่งผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้คือ

นักเรียนร้อยละ 70 ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 ขึ้นไป ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด

ตารางที่ 3 ผลการประเมินความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานเป็นฐานร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์ในแต่ละรายด้าน

รายการประเมิน	ระดับความพึงพอใจ		แปลผล
	$\bar{x}$	S.D.	
1. ด้านเนื้อหา	4.46	0.58	มาก
2. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การเรียนการสอน	4.52	0.54	มากที่สุด
3. ด้านสื่อการสอน/ แหล่งเรียนรู้	4.62	0.48	มากที่สุด
4. ด้านการวัดและประเมินผล	4.24	1.00	มาก
รวม	4.46	0.65	มาก

จากตารางที่ 3 พบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงงานเป็นฐานร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์ โดยภาพรวมนักเรียนมีความพึงพอใจในระดับมาก ($\bar{x}=4.46$, S.D.= 0.65) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน นักเรียนมีความพึงพอใจระดับมากที่สุด คือ ด้านสื่อการสอน/แหล่งเรียนรู้ ($\bar{x}=4.62$, S.D.= 0.48) ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ($\bar{x}=4.52$, S.D.= 0.54) และนักเรียนมีความพึงพอใจระดับมาก คือ ด้านเนื้อหา ($\bar{x}=4.46$, S.D.= 0.58) ด้านการวัดและประเมินผล ($\bar{x}=4.24$, S.D.= 1.00)

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาทักษะความเป็นพลเมืองดีจากการวิเคราะห์คะแนนความสามารถด้านทักษะความเป็นพลเมืองดีของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนชุมชนบ้านห้วยยายจิว จังหวัดชัยภูมิ พบว่านักเรียนทั้งหมด 21 คน มีนักเรียนผ่านเกณฑ์ จำนวน 17 คน

คิดเป็นร้อยละ 80.95 คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 14.05 คิดเป็นร้อยละ 70.25 ซึ่งผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้คือ นักเรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ 70 ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 ขึ้นไป ทั้งนี้เนื่องมาจากการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานเป็นฐานร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์ ทำให้นักเรียนเป็นผู้แสวงหาความรู้จากกระบวนการที่หลากหลาย รู้จักค้นคว้าหาคำตอบจากการลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง ทำให้เกิดความรู้ความเข้าใจจนสามารถเชื่อมโยงกับสิ่งที่ได้เรียนรู้กับสิ่งใหม่ที่พบเจอและปรับปรุงประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ส่งผลให้เกิดความเป็นพลเมืองที่ดี เป็นสมาชิกของสังคมอยู่ในระเบียบแบบแผนที่ดีงามรวมทั้งการปฏิบัติงานและการอยู่ร่วมกันของกลุ่มคนในสังคมนั้นเป็นไปด้วยความสงบสุข เดิมนั้นเป็นพลเมืองที่ดี รู้จักกฎเกณฑ์ระเบียบรวมถึงมีค่านิยมที่ดี เจตคติในการใช้ชีวิตเพื่อเป็นพลเมืองที่ดีของประเทศชาติและนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้โดยเกิดทักษะความเป็นพลเมืองดีที่สำคัญกับนักเรียน 4 ด้าน คือ 1) ความภูมิใจในความเป็นไทย 2) ความรับผิดชอบต่อตนเอง 3) มุ่งมั่น ใฝ่หาความรู้ และ 4) วิถีชีวิตประชาธิปไตย ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2557) ได้กล่าวว่าหน้าที่และความเป็นพลเมืองดี ที่บุคคลได้รับการปลูกฝังสร้างจิตสำนึกให้ประพฤติปฏิบัติตามหลักศีลธรรมและคุณธรรมทางศาสนา กฎหมาย ขนบธรรมเนียมประเพณี และวัฒนธรรมของชาติ ตลอดจนคำสั่งสอนของพ่อแม่ ครู อาจารย์ หรือจิตสำนึกที่ถูกต้อง เพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม และเป็นการสร้างคุณค่าของตนเองให้เป็นที่ยอมรับของสังคม สามารถรับผิดชอบตนเองได้ตลอดจนบุคคลนั้น ๆ จะต้องเสียสละความรู้ความสามารถของตนเองเพื่อประโยชน์ต่อส่วนรวมและความเจริญก้าวหน้าของประเทศ สอดคล้องกับงานวิจัยของวสันต์ พรพุทธิพงศ์ และคณะ (2558) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการรับรู้หน้าที่พลเมืองดีของเยาวชนในพื้นที่กรุงเทพมหานคร มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาคุณลักษณะความเป็นพลเมืองดีที่ดีและการรับรู้ที่มีต่อคุณลักษณะพลเมืองดีของเยาวชนในพื้นที่กรุงเทพมหานครในด้านสังคม เศรษฐกิจ การเมืองการปกครองและคุณลักษณะพื้นฐานของพลเมืองดี โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผลจากการวิจัยพบว่า ระดับการรับรู้หน้าที่พลเมืองดีของเยาวชนในพื้นที่กรุงเทพมหานครในด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจ ด้านการเมือง

การปกครอง และด้านคุณลักษณะพื้นฐานของพลเมืองดี โดยรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยมีตัวแปรอิสระเพียง 2 ตัวแปร คือ ระดับการรับรู้หน้าที่พลเมืองดีของเยาวชนด้านเศรษฐกิจ และด้านการเมืองการปกครองที่สามารถพยากรณ์ระดับการรับรู้หน้าที่พลเมืองดีของเยาวชนด้านคุณลักษณะพื้นฐานของพลเมืองดีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังเช่นงานวิจัยของทรงสิริวิจิตรานนท์ (2556) ได้วิจัยเรื่อง คุณลักษณะพลเมืองดีของนักศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะพลเมืองดีที่มีความสำคัญที่สุดตามความคิดเห็นของนักศึกษา 3 อันดับแรก ได้แก่ ความซื่อสัตย์ ความมีน้ำใจ และการเป็นคนเก่งและคนดี สำหรับคุณลักษณะพลเมืองดีที่นักศึกษาควรพัฒนาในฐานะนักศึกษา 3 อันดับแรก ได้แก่ 1) การใช้หลักพุทธศาสนาพัฒนาตนเองและจิตใจ 2) การมีความรับผิดชอบ 3) การตั้งใจเรียน นอกจากนี้ยังพบว่าคุณลักษณะพลเมืองดีที่นักศึกษาควรพัฒนาในฐานะสมาชิกในสังคม 3 อันดับแรก ได้แก่ 1) การช่วยเหลือซึ่งกันและกันและการรักษากฎระเบียบ 2) การไม่สร้างความเดือดร้อนให้ผู้อื่น 3) การมีน้ำใจ

จากการศึกษาจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความเป็นพลเมืองดีนั้น ผู้วิจัยได้จัดการเรียนรู้แบบโครงงานเป็นฐานร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์ ซึ่งช่วยให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความเป็นพลเมืองดีจากการได้เรียนรู้ผ่านการปฏิบัติและศึกษาความรู้ผ่านสื่อสังคมออนไลน์ ซึ่งมีความเกี่ยวข้องเป็นสื่อที่นักเรียนสนใจเพราะมีภาพ และเสียงที่น่าสนใจ รวมทั้งผู้วิจัยได้จัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนได้รับความรู้ปลูกฝังเจตคติที่ดีในการพัฒนาให้นักเรียนเป็นพลเมืองที่ดีตลอดจนนักเรียนได้คิดอย่างมีเหตุและผลแยกแยะได้ อีกทั้งนักเรียนนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันและอยู่ร่วมในสังคมได้อย่างสงบสุข

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จากการวิเคราะห์คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชา ส 13101 สังคมศึกษา โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบโครงงานเป็นฐานร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์ มีจำนวนนักเรียนทั้งหมด 21 คน นักเรียนผ่านเกณฑ์ จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 76.19 ที่ผ่านเกณฑ์ คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 21.19 คิดเป็นร้อยละ 70.63 ซึ่งผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือ นักเรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ 70 ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 ขึ้นไป ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์

ที่กำหนด ทั้งนี้การจัดการเรียนรู้แบบโครงงานเป็นฐานร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์ เป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เกิดจากความสนใจของนักเรียน ในการศึกษาค้นคว้าหาคำตอบโดยวิธีการที่เป็นระบบ เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญให้ได้ลงมือปฏิบัติ ได้คิดวิเคราะห์อย่างเป็นกระบวนการ ซึ่งใช้วิธีการประเมินผลที่หลากหลาย โดยประเมินจากการนำเสนอผลงาน เนื้อหาความรู้ที่สอดคล้องกับจุดประสงค์ที่นักเรียนจะนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิตประจำวัน ที่จะช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพสอดคล้องกับดัชนี โยเลา และคณะ (2557) ได้กล่าวว่าการจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงงาน เป็นการจัดการเรียนรู้ที่มีครูเป็นผู้กระตุ้นเพื่อนำความสนใจที่เกิดจากตัวนักเรียนมาใช้ในการทำกิจกรรมค้นคว้าหาความรู้ด้วยตัวนักเรียนเอง นำไปสู่การเพิ่มความรู้ที่ได้จากการลงมือปฏิบัติ การฟังและการสังเกตจากผู้เชี่ยวชาญ โดยนักเรียนมีการเรียนรู้ผ่านกระบวนการทำงานเป็นกลุ่มที่จะนำมาสู่การสรุปความรู้ใหม่ มีการเขียนกระบวนการจัดทำโครงงาน และได้ผลการจัดกิจกรรมเป็นผลงานแบบรูปธรรม จึงทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ ดังเช่นงานวิจัยของปริญา อ้นมัทดี (2558) ศึกษาเรื่อง การพัฒนาทักษะการทำงานเป็นทีม โดยจัดการเรียนรู้แบบโครงงานเป็นฐานผ่านสื่อสังคมออนไลน์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนชุมแพศึกษา ผลการศึกษาพบว่า ผู้เรียนมีทักษะการทำงานเป็นทีมสูงขึ้นตามลำดับ และผลคะแนนหลังเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงานเป็นฐานผ่านสื่อสังคมออนไลน์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 สูงกว่าคะแนนก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับศรัณยู หมั่นเดช และคณะ (2561) ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนแบบโครงงานร่วมกับสื่อสังคม เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์สำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ผลการวิจัยพบว่า 1. รูปแบบที่พัฒนาขึ้น ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ คือ 1) ที่มาของรูปแบบ 2) เป้าหมายของรูปแบบ 3) กระบวนการจัดการเรียนรู้ของรูปแบบ 4) การนำรูปแบบไปใช้ และ 5) ผลที่เกิดต่อผู้เรียน โดยในการจัดการเรียนการสอนมีกระบวนการเรียนรู้ 6 ขั้นตอน คือ 1) เตรียมความพร้อม 2) เลือกปัญหาที่จะศึกษา 3) วางแผนการทำงาน 4) ลงมือปฏิบัติตามแผน 5) เขียนรายงาน

และ 6) ประเมินผลการทำโครงการ 2. ผลการทดลองใช้และการศึกษาผลการใช้รูปแบบที่พัฒนาขึ้น พบว่า 1) นักเรียนที่เรียนด้วยรูปแบบการเรียนการสอนแบบโครงการร่วมกับสื่อสังคมเพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ สำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในภาพรวมมีคะแนนความคิดสร้างสรรค์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 2) คะแนนความคิดสร้างสรรค์ที่ประเมินจากชิ้นงานอยู่ในระดับดี และ 3) นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนด้วย และสอดคล้องกับงานวิจัยของพรอัมแสงจันทร์ (2554) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนาผลการเรียนรู้เรื่อง หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับการพัฒนาเศรษฐกิจพอเพียงของประเทศและความสามารถในการแก้ปัญหาตามขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบโครงการของงานนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลการเรียนรู้ เรื่อง หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 หลังเรียน สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) พฤติกรรมความสามารถในการแก้ปัญหาตามขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบโครงการของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง 3) ความสามารถในการทำโครงการ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยภาพรวมอยู่ในระดับสูง 4) ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบโครงการโดยภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด

3. ความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ จากการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงงานเป็นฐานร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์ โดยภาพรวมนักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.46$, S.D.= 0.65) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ นักเรียนมีความพึงพอใจมากที่สุด คือ สื่อที่นำมาใช้น่าสนใจทันสมัยและมีขนาดที่สามารถมองเห็นได้อย่างชัดเจน ซึ่งเท่ากับ ($\bar{x} = 4.71$, S.D.= 0.45) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจน้อยที่สุด คือ นักเรียนได้ทบทวนความรู้เดิมและเชื่อมโยงกับเนื้อหาที่ครูสอนใหม่ ซึ่งเท่ากับ ($\bar{x} = 4.38$, S.D. = 0.58) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน นักเรียนมีความพึงพอใจระดับมากที่สุด คือ ด้านสื่อการสอน/แหล่งเรียนรู้

($\bar{x} = 4.62$, S.D.= 0.48) ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ($\bar{x} = 4.52$, S.D.= 0.54) และนักเรียนมีความพึงพอใจระดับมาก คือ ด้านเนื้อหา ($\bar{x} = 4.46$, S.D.= 0.58) ด้านการวัดและประเมินผล ($\bar{x} = 4.62$, S.D.= 0.48) แสดงให้เห็นว่าการจัดกิจกรรมการเรียนโดยใช้โครงงานเป็นฐานร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์ ช่วยส่งเสริมทักษะความเป็นพลเมืองดี โดยนักเรียนได้ศึกษา สืบค้นข้อมูลจากสื่อสังคมออนไลน์ทำให้เกิดการเรียนรู้อย่างสนุกสนาน มีความคงทนเป็นที่น่าสนใจและดึงดูดนักเรียนในการเรียนทำให้นักเรียนมีความพึงพอใจและสนใจมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของอาภรณ์ แสงรัศมี (2543) ได้ศึกษาผลของการเรียนแบบใช้ปัญหาเป็นหลักต่อลักษณะการเรียนรู้ด้วยตนเอง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม และความพึงพอใจต่อการเรียนการสอนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง ผลจากการวิจัยพบว่านักเรียนกลุ่มที่เรียนด้วยวิธีแบบใช้ปัญหาเป็นหลักมีคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อมหลังการเรียนสูงกว่าก่อนการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และมีความพึงพอใจต่อการเรียนการสอนในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โครงงานเป็นฐานร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์ ใช้เวลาค่อนข้างมาก ผู้สอนควรยืดหยุ่นในเรื่องของระยะเวลาในเรื่องของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับความสามารถของนักเรียน

1.2 ผู้สอนควรมีหลักจิตวิทยาในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อสร้างแรงจูงใจให้นักเรียนเกิดความสนใจ เพื่อให้ได้ประเด็นในการกำหนดหัวข้อ มีการชมเชย เสริมแรงและให้กำลังใจกระตุ้นนักเรียนในการจัดกิจกรรมเรียนรู้

1.3 ผู้สอนควรบันทึกปัญหาและข้อสงสัยของนักเรียนตลอดจนการดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อนำมาเป็นข้อมูลในการปรับปรุงเนื้อหาในแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงงานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยต่อไป

2.1 ควรมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้โครงงานเป็นฐานร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์ที่สามารถนำไปพัฒนานักเรียนให้เกิดทักษะด้านอื่นได้ด้วย เช่น ทักษะความคิดสร้างสรรค์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ

2.2 ในการทำวิจัยครั้งต่อไป ควรมีการเปรียบเทียบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้โครงงานกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้อื่น เช่น โครงงานร่วมกับแหล่งเรียนรู้ โครงงานร่วมกับเกมการศึกษา เพื่อนำมาพัฒนานักเรียนต่อไป

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความกรุณาอย่างยั้งจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ประธานกรรมการสอบ กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือครบถ้วนของผู้วิจัย และรวมถึงผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่าน ที่ให้การสนับสนุน ส่งเสริมและให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยด้วยดีตลอดมา

เอกสารอ้างอิง

กรมวิชาการ. (2544). *หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน* (พิมพ์ครั้งที่ 2).

กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.

กนก จันทรทอง. (2560). การสอนสังคมศึกษาในศตวรรษที่ 21.

วารสารวิทยบริการมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, 28(2), 65-80.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2561). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษา*

ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง

พุทธศักราช 2560). ค้นเมื่อ 20 มกราคม 2564,

จาก <http://opec.go.th/ckfinder/userfiles/files/general/1232.pdf>.

กอบวิทย์ พิริยะวัฒน์. (2554). การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

วิทยาศาสตร์และความสามารถในการคิดแก้ปัญหา

ทางวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน

และการจัดการเรียนรู้โดยใช้กลยุทธ์เมตาโคгниชัน

ในการแก้โจทย์ปัญหาวิทยาศาสตร์. วารสารหน่วยวิจัย วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อมเพื่อการเรียนรู้, 8(1), (มกราคม-มิถุนายน), 141-171.

กลุ่มงานฝ่ายวิชาการโรงเรียนชุมชนบ้านห้วยยายจิ๋ว. (2563).

รายงานการเรียนการสอนปีการศึกษา 2563. ชัยภูมิ:

โรงเรียนชุมชนบ้านห้วยยายจิ๋ว.

คณะกรรมการนโยบายปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง

ด้านพัฒนาการศึกษาเพื่อสร้างความเป็นพลเมืองดี. (2554).

ยุทธศาสตร์พัฒนาการศึกษาเพื่อสร้างความเป็นพลเมือง

พ.ศ. 2553-2561. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.

ดุซงญอ โยเลลา และคณะ. (2557). การศึกษาการจัดการเรียนรู้

แบบ PBL ที่ได้จากโครงการสร้างชุดความรู้

เพื่อสร้างเสริมทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของเด็กและ

เยาวชน: จากประสบการณ์ความสำเร็จของโรงเรียนไทย.

กรุงเทพฯ: ทิพย์วิสุทธิ.

ดวงพร อิมแสงจันทร์. (2554). การพัฒนาผลการเรียนรู้ เรื่องหลัก

ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับการพัฒนาเศรษฐกิจ

ของประเทศและความสามารถในการแก้ปัญหาตามขั้นตอน

การจัดการเรียนรู้แบบโครงงานของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา

ปีที่ 5. *Veridian E-Journal*, 5(2).

ทรงสิริ วิชิรานนท์. (2556). คุณลักษณะพลเมืองดีของนักศึกษา

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร. กรุงเทพฯ:

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร.

ปริญญา อันภักดี. (2558). การพัฒนาทักษะการทำงานเป็นทีม

โดยจัดการเรียนรู้แบบโครงงานเป็นฐานผ่านสื่อสังคม

ออนไลน์ วิชา IPST-MicroBOX ของนักเรียนชั้น

มัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนชุมแพศึกษา. (วิทยานิพนธ์

ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ศึกษา).

มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

ภาสุดา ภาคาผล และมนงค์ อังควาณิช. (2560). การจัดการเรียนรู้

แบบโครงงานโดยใช้กิจกรรมบริการสังคมเพื่อสร้างความเป็น

พลเมืองในวิถีประชาธิปไตย. วารสารมหาวิทยาลัย

ศิลปการ, 10(3), 1914-1929.

เวชพล อ่อนละมัย. (2556). พลเมืองดีตามประเพณี
และวัฒนธรรมไทย. ค้นเมื่อ 5 มกราคม 2564,
จาก [http://www.kasetyaso.ac.th/
thai%20culture/08.pdf](http://www.kasetyaso.ac.th/thai%20culture/08.pdf).

วสันต์ พรพุทธิพงศ์ และคณะ. (2558). การรับรู้หน้าที่พลเมืองดี
ของเยาวชนในพื้นที่กรุงเทพมหานคร. วารสารมหาวิทยาลัย
ศิลปากร, 8(1), 1331-1339.

ศรัณยู หมั่นเดช. (2561). การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน
แบบโครงงานร่วมกับสื่อสังคมเพื่อส่งเสริมความคิด
สร้างสรรค์ สำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น.
วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร, 22(2),
เมษายน -มิถุนายน 2563.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2557). รายงานการวิจัย
แนวทางการพัฒนาการศึกษาไทยกับการเตรียมความพร้อม
ศตวรรษที่ 21. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภา
การศึกษา.

อังคณา ตุงคะสมิต. (2559). ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้โดยใช้
โครงงานเป็นฐาน. ค้นเมื่อ 4 มกราคม 2564,
จาก <http://pipatkhunwong2.blogspot.com/2018/02/>

อาภรณ์ แสงรัตมี. (2543). ผลการเรียนแบบใช้ปัญหาเป็นหลัก
ต่อลักษณะการเรียนรู้ด้วยตนเอง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
วิชาวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม และความพึงพอใจ
ต่อการเรียนการสอนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 .
กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.